

panelið

Kristindómurinn og kommunisma Í dag:

Sosialurín hefur biðið meg luttaka í einari greinaröð, har fólk lýsa sína áskoðan um religion og religíus fyrirbrigði. Mína fatan av religion havi eg roynt at lýst í bók míni »Det gode Håb«, sum er um ein kristnan prest, ið út frá biblíuni ger, hvat hann er mentur fyri at stríðast móti órætti og óndskapi í tí samfelagnum, har hann er sálárhíð. Hann vinnur ikki á mál, men stríð hansara er tó ikki ein nyttuleys roynd; í summum færum hefur hann hepi til at niðurbjergja sínar ringastu móttóðumenn og skapa frægari viðurskifti í tí litla misnýtta samfelagnum, hann livir í.

Hesin presturinn, harra Petur, sum eg rópi hann, og sum fyri ein part hefur okkara Lucas Debes til fyrirmynd, er hugsaður sum ein av teimum mongu, sum kirkjan og kristniheimurin gjøgnum tíðirnar hava havt æru av, og sum vit vilja rópa eka kristifólk. Tað er alkunnugt, at hesin sami kristniheimurin eisini hefur havt umboðsmenn, ið vit hava grund til at skamma okkum illa yvir mannaætlanir.

innar vegna, bæði í fornari tíð og í nútíðini. Nevnast kann einaferð enn inkvisisjónin í 13. öld undir móttóðum reformasjónini í Suðurlondum, har evangelisk trúgvandi næstan vórðu útrúddað, heksa-prosessurnar í Týsklandi í miðöldini, har sakleysar kvinnur vórðu brendar á báli í hundraðtúsundvis, ella hitt týska bóndakriggið 1524–25, har tíverri sjálfvisti Luther var við til at fordøma og týna teir uppreistarligu bóndirnar, ið stríddust móti órætti og útpínung.

Hesi kendu dømini eru øll úr fornari tíð. Men eisini í okkara tíð hefur verið og verða framvegis frá kristnari síðu framdræðulig óbótaverk, ja, tað ber til at siga at øll imperialisman sum hon fór fram í seinasta öld í skapi av hertaking og týning av teimum litadu fólkunum, framdræðulig evropskum londum, var eitt einstaka dømi um »kristið« hykl og kavalæti.

Um tú út frá hesum dómum vildi rópt kristindóm ein eina ósanna og meiningsleysa religion, vildi eg talað at í sínum kjarna, soleiðis sum evan-

gelini tala, er kristindómurinn eitt tignarligt og undrunarvert fyrirbrigði og eitt tað mest týðandi grundarlag fyrir okkara kultur yvirhøvur. Eg fát so væl, at tað eru nógv fólk, eisini her á landi, ið ótast, tá ið tey hoyra ókunnufólk, ið vitja higar, siga frá, hvussu tey sum kristin menniskju hava verið pínd og forfylgd av »kommunistum« í teirra heimlandi.

Adrir eru meira í iva, um hesir fremmandu mennir ikki eru lóntir skultsveinar fyrir antikommunistiskan politiskan politikk. Eg hugsi, at hesin spurningur er torførur, fyrir ikki at siga ómøgulig, at loysa, so flektar umstøðurnar landanna millum eru í okkara tíð, har hyklarið blómur sum neyvnan áður í manna-søguni.

Eisini haldi eg tað vera heldur láturligt, tá eg hoyri ferðafólk, ið hava verið eina stutta tíð »handan jarntjaldið« tosa um viðurskifti har, sum um teir vóru meinkunnugir. Sjálvur havi eg verið í Rumenialandi 3 vikur og í Sovjetsamveldinum 17 dagar, og ætli mær ikki at

sýna meg fram sum serfrøðingur í sovjetiskum ella kommunistiskum málum.

Tó vil eg loyva mær til her at siga frá einari ferð, eg gjørdi til ein litlan bý í nánd av Moskva, nevndur Zagorsk. Eg hevði frætt, at hesin býurin var ein »heilagur býur« og at har var ein »heilag kelda«, fleiri vakrar kirkjur og eitt prestaseminarium. Tolkur mín vildi ikki fylgja mær til henda býin, tí henni (tað var eitt kvendi) dámdi illa hetta »heiliga komparsarið«, sum hon segði. Eg fór tí einsamallur, og eg má siga, at eg undraðist stórliga. Nú hevði eg hoyrt so nógv um, at kommunistar hataðu og jagstraðu alt, sum kristið eitur, men her tóktist alt at fara fram í frið og náðum. Her vóru fleiri sera stásiligar kirkjur, har vakrar gregorianskar messur vórðu framfærðar. Her vóru stórar myndir av halgi-monnum og -kvinnum, og her vóru túsundtals pílagrimar, sum tilbóðu hesar myndir, sjálvandi mest Mariu Moy. Hesir pílagrimar vóru mest konufólk, bóndakonur og

-gentur av bygd. Tær høvdu helst gingið ella koyrt langan veg, summar hvíldu seg á onkrum kirkjugarði, ella sótu og fingusær ábit av breiði og agurkum. Hin heilaga keldan var eisini veruleiki, har stóðu tær í biðurað, hvør við sínari flösku ella krússi.

Lat nú ongan halda, at eg út frá øllum hesum vil siga for vist, at í Russlandi er alt í lagi viðvíkjandi kristni. Eg sigi bara frá tí, sum eg sá. Eisini fellur tað einum ferðamanni í eyguni at siggja teir nógvu prestarnar, ið visa seg í gotunum í russiskum býum. Tá eg flegg frá Moskva til Stockholm vóru ikki minni enn seks prestar við í flogfarinum.

Eg treiv í hesa friðarmynd — ikki fyrir at royna at hevda, at alt, ið verður sagt frá um jagstran av annarleiðshugsandi og øðrum ræðuleikum, fyrir eystan sum fyrir vestan, eru fyrirbrigði, tú kann taka tær lætt. Tvørtur í móti, vit liva í einari myrkari tíð, helst ikki minni myrkari enn hinu »myrku miðöldini« — hóast elektrisitet, atomkraft og mánaferðir. At fólk,

William Heinesen

ikki minst her á landi, søkja og finna ugga í evangeliskum kristindómi, er tí ikki at undrast á. Tíverri er tað so, at einki annað fyrirbrigði er so lætt at misbrúka sum religion.

»Sjálvgóðska og sjálv-rættvisi« — soleiðis tók Jákup Dahl próstur ofta til í talum og skriftum sínum sum vanligt eyðkenni fyrir fólk, ið annars hildu seg vera góð og lýðin kristifólk.

Hesir eginleikarnir eru tó, tíverri, almennir, frægari er menniskjan ikki.

William Heinesen

Streymurinn fór á jólum — kom aftur fyrir trimum vikum síðani

— vit eru ikki í 1977, men í 1800, sigur fólkið úti í Koltri, sum ikki hava havt rættiligan streym alt hetta árið

Tað hava verið trupulleikar við ravmagninum úti í Koltri síðani í desember. Jóláaftan kom ein maður frá SEV út eftir dynamoini í dieselmotorinum, sum framleiðir streym til oyna. Longu jólamorgun kom hann aftur við dynamoini, men tað

gingu bert nakrir fáir dagar, so varð motorurin aftur í ólagi. Í Koltri halda tey, at ov nógv hefur verið lagt fyrir hann, bæði húsarhaldini og gøtulyktirnar. Fyri góðum trimum vikum síðani fingur so húsini hvørt sín litla bensinmotor.

Bert til ljós

Hesir motorarnir eru uppá 1 kW. Annar motorurin letur eisini streym til húsini, har lærarin býr. Tey tora tí ikki at seta frystiboksina til í øðrum húsnum, og er hetta serliga tvørligt, nú slaktið kemur fyrir. Teir plaga at fara á fjall um hesa tíðina, og møguliga verður farið í næstu viku, um viðrar. Seyðurin er miðalgóður í ár, siga teir.

Annars frættist úr Koltri, at grasið kom seint í ár. Ikki fyrr enn seinna-partin í august fór rættiliga at vaksa. Eplini eru væl vaksin í ár.

Í Koltri búgva 7 fólk, harav 2 børn. Lærarin í vetur er úr Klaksvík.

Nýggjur motorur kemur um mánaðarskiftið

Hjá SEV fingur vit upplýst, at tveir nýggir Deutsch diesel-motorar skulu koma til landið nú um mánaðarskiftið. Motorarnir, sum eru 20 hk. hvør, eru keyptir úr Týskalandi. Annar av hesum skal til Kolturs og hin til Dimunar. Hesir motorarnir eru av sama slag, sum teir í Fugli og Mykinesi. Teir hava roynst væl, verður upplýst hjá SEV. Motorurin, sum hefur verið í Koltri er 7 hk. Tað eru sostatt móguleikar fyrir, at koltursfólk fáa slaktið í boksirnar.

Heygabúðin

Tlf. 55228

Bíleggið íslenska lambskjøtið nú. Vit hava góð nýupptikin føroysk eplir.